

Studijní materiál

**EMOČNÍ UPÍŘI:
ASERTIVNÍ KOMUNIKACE
JAKO OBRANA**

Olga Lošťáková

MECHANISMUS EMOČNÍHO VYSÁTÍ

Pokud pátráte potom, jestli je druhý emočním upírem, zaměřte se na vaše emoce, myšlenky a reakce.

Vnímejte své emoce

- | Zažíváte při jednání s druhým vztek, bezmoc, úzkost, strach nebo pocity viny?
- | Přetrvává ve vás emoční pachuč i po komunikaci?
- | Nemůžete se zbavit myšlenek na dotyčného člověka?
- | Přemýšlíte často nad jeho chováním, motivací, snažíte se ho pochopit, ale nejde vám to?
- | Pobuňuje vás, trápí, rozčiluje či stresuje vás jeho jednání?
- | Jak na něj reagujete?
- | Vykonáváte s nepříjemným pocitem to, co po vás chtěl, aniž jste to původně zamýšleli?
- | **Pokud ano, vypadá to opravdu, že jste odhalili svého emočního upíra.**

Emoční upír neexistuje bez oběti

- | Samozřejmě jsou lidé, kteří splňují definici agresivního či manipulativního chování – křičí, jsou pichlaví, negativní, přehazují odpovědnost na druhé, tlačí je do vlastního řešení.
- | Ale ať se ten druhý chová jakkoliv, neznamena to ještě, že se vy musíte vytočit nebo se cítit nepříjemně. Neříkám, že máte být pasivní a nemáte zajistit své potřeby a hledat řešení situace.
- | Mluvím o míře vašeho emočního vyčerpání a frustrace.

4 klíčové body emočního vysávání

1. Zodpovědnost za naše emoce

- | **Nejsme zvyklí přebírat zodpovědnost za naše emoce a chování.** Pokud se tedy setkáme s někým, kdo nám obrazně pije krev, často ho vnímáme jako zdroj svých nepříjemných pocitů a neproduktivního chování. Říkáme věty typu: „Zase mě vytočil. Jsem z něj ve stresu. Nemůžu se kvůli němu soustředit. Zkazil mi den.“
- | Tak to ale s emocemi nefunguje. I když nemusí být jednoduché a příjemné to přijmout - **naše emoce si vytváříme my sami** – na základě našeho vnímání světa, zkušeností, potřeb, očekávání.
- | V kontaktu s emočními upíry **obvykle cítíme vztek, stres, úzkost bezmoc, protože se nechovají podle našich očekávání**, nerespektují psaná nebo nepsaná pravidla, manipulují, neberou v úvahu naše potřeby
- | A my nerozumíme jejich motivaci, nesouhlasíme s jejich jednáním, protože my bychom se tak nikdy nechovali. Navíc **si bereme jejich chování osobně** – máme pocit, že nám to dělají schválně.

2. Upíři a naše citlivá místa

- | **Upíři často využívají našich citlivých míst.** Například - pokud budu mít pocit, že nejsem dostatečně kompetentní a nadřízený mi řekne: „Jak jste tohle mohla vymyslet? To jsem od vás čekal víc.“, budu pravděpodobně prožívat úzkost a situace se mi bude v myšlenkách vracet.
- | **Pro někoho jiného by ale tento nadřízený upírem vůbec nebyl**, protože má jasno v otázce své kompetentnosti a je sebejistý. Proto se ho komentář šéfa nedotkne a zareaguje asertivně např.: „Co tím myslíte? Co byste potřeboval jinak?“
- | Pokud ale začnu emočně vibrovat, druhý se dotknul něčeho ve mně, nějakého mého citlivého místa. Když tato místa pomocí emočně náročných zkušeností najdu a uzdravím, přestanu na ně intenzivně reagovat. Toto **hledání citlivých míst je**

dlouhodobá cesta – vyžaduje všímavost, upřímnost a ochotu převzít zodpovědnost za své emoce. Je jednoduché říct: „Je to debil.“

| A mnohem náročnější, ale také neskutečně posilující je zeptat se sám sebe: „V čem je tato situace o mně? Z čeho vychází mé silné emoce? Proč se mě to tak dotklo? Co potřebuju posílit, co se mám naučit, abych příště v podobné situaci zůstal/a ve své rovnováze?“

3. Odmítáme přijmout realitu

| Problém také je, že v kontaktu s emočním upírem odmítáme přijmout realitu. Emoční upír **se prostě takto chová** – může být agresivní, manipulativní, přesahující hranice **a my to nezměníme**, pokud nebude ke změně sám ochotný.

| Jenom si všimněte, jak často chcete druhé měnit, vychovávat je, když se nechovají podle vašich představ. Jenže – pokud druhý změnu nechce, stává se černou dírou pro naši energii, když na změně trváme.

4. Nedostatečná asertivita

| Nedoporučuju vám být v kontaktu s upírem pasivní, nechat si jeho chování líbit a dovolit mu přestoupit hranice. Potíž je ale v tom, že **lidem často chybí asertivní dovednosti - neumí se zastat sami sebe, říct „ne“**, když na ně druhý tlačí, poskytnout mu konstruktivní zpětnou vazbu. Jednají emotivně – ať pasivně nebo agresivně. A tak ztrácí svoji energii.

Záměrné nebo nezáměrné upíří chování?

Upíří jednání může být záměrné i nevědomé. V tomto kurzu se tímto nezabýváme a řeknu vám proč. **Častou pastí**, do které v kontaktu s našimi upíry padáme, je **psychologizování a analyzování upíra**. Můžete mít nutkavý pocit, že je opravdu důležité pochopit, proč se tak upír chová. Tím ale ztrácíte Váš čas, energii a emotivními debatami nad upírem, jed přenášíte i na druhé.

Nedělejte to.

Zaměřte se na faktickou rovinu komunikace a spolupráce s upírem a na svůj vlastní rozvoj. Přijměte, že má emoční upír jiné nastavení, které nemusíte chápat, **přestaňte se ho snažit změnit, hodnotit ho, analyzovat a zaměřte se na zvládnutí svých emocí**, možné přínosné reakce, konstruktivní řešení situace a poznání a uzdravení svých citlivých míst. Potom vás přestane emoční upír vysávat.

AGRESIVNÍ TYPY EMOČNÍCH UPÍRŮ

Jak na agresivního upíra typu Křikloun

- | Pokud jste udělali chybu, **přijměte za ni odpovědnost** a ubezpečte druhého, jaké kroky podniknete příště, abyste se podobné situaci vyhnuli.
- | Pokud Křikloun stále křičí a rozhovor se nedá stočit do konstruktivní diskuze, **přestaňte mluvit**.
- | V žádném případě si **neberte křik a urážky osobně** – způsob komunikace vypovídá o emočním stavu druhého, ne o vás.
- | Představte si, že celou situaci pozorujete z povzdálí nebo že se jedná o divadelní kus – **zaměřujte se hlavně na obsah, na faktickou rovinu toho, co druhý říká**.
- | **Stůjte rovně, sebejistě**. Nehrbte se a nemumlejte omluvy, ale také se netvařte pohrdavě či otráveně.
- | Až se hlavní vlna energie odplaví, **shrňte důležité body, které zazněly**.

Pokud je pro vás křik neúnosný, můžete použít např. tyto výroky:

- | Rád bych situaci řešil/a v klidu, a ne za křiku.
- | Pokud na mě budete dále křičet, odejdu a můžeme se k situaci vrátit později.
- | Můžete také druhého požádat, aby mluvil pomaleji. Je těžké křičet a mluvit pomalu zároveň.
- | A nebo třeba: „Jano, zvýšený hlas nepovede k tomu, že situaci vyřešíme rychleji. Navrhují, aby...“
- | Zvažte také, zda by pomohlo promluvit si po uklidnění emocí v soukromí, např.: „Bylo mi hodně nepříjemné, když jste na mě před kolegy ohledně dodávky produktů křičela. Cítil jsem se poníženy. Byl bych rád, aby se podobné potíže řešily v soukromí a v klidu.“

- | Ne vždy se totiž druhý chová agresivně záměrně, třeba si vůbec neuvědomuje intenzitu své komunikace. Podobná zpětná vazba mu může pomoci, pokud s ním i nadále chcete nebo musíte spolupracovat.
- | Pokaždé si u podobných situací uvědomte, kde jsou vaše hranice – **druhý půjde tam, kam ho pustíte.**
- | Pokud by se útoky a pro vás nepřijatelná komunikace opakovala, zvažte návštěvu personálního oddělení, eskalaci, případně znám i pracovníky, kteří se v podobné situaci rozhodli změnit tým či celkové pracovní prostředí.
- | **Vy můžete udělat v komunikaci a ve svém přístupu maximum. To ale neznamená, že vždy u druhého nastane změna.**

Jak na agresivního upíra typu Pichlavý

- | Co když agresivní upír nekřičí, ale pronáší pichlavé výroky a útočné komentáře?
- | Neberte si kritiku osobně, **nepřejděte do protiútoků ani obrany**. Pichlavé upíry baví vidět u druhého překvapení, uražení, vztek, bezmoc. Nechytňte se do jejich pastí.
- | Jednou z možných asertivních reakcí, je **doptání se** (Co tím myslíš?). Buď se v odpovědi dozvíte nějakou zajímavou informací a nebo dá druhý pokoj, protože nebude vědět, co říct.
- | Případně si můžete v reakci na útočný výrok **nasadit tmavé brýle**. Pokud uslyšíte urážku, nereagujte na samotný výrok, ale odvedte pozornost od tématu.
- | Také můžete využít **techniku otevřených dveří** - uznejte právo druhého na jiný názor, případně přijmete tu část útočného výroku, která je pravdivá. Tato technika výrazně tupí hrany. **Neříkáte, že souhlasíte, ale přitom s druhým nebojujete.**
- | Pokud se Vám podaří využít **humor** a situaci odlehčíte, je to skvělý způsob, jak ze situace odejít s hlavou vzhůru.
- | A můžete také vyzkoušet **asertivní sebeotevření**:
„Pepo, když říkáš, že mi pihy nesluší, je mi to nepříjemné. Byla bych moc ráda, kdybys mé pihy nekomentoval.“ Je totiž možné, že si komunikační partner důsledky svých výroků neuvědomuje. Tato technika je vhodná, pokud vnímáte, že cílem druhého není vás zranit, ale je zvyklý na podobné hry a neuvědomuje si jejich nepříjemnost nebo že hru vůbec hraje.

Další situace s agresivními emočními upíry

- | Možná jste zažili, že jste se s druhým na něčem domluvili, jste si jistí, že jste úkol vykonali podle zadání, ale při odevzdání přijde reakce: **„Vy jste to udělala úplně špatně. Vůbec jste mě nepochopila. Mluvím snad do dubu?“**
- | Zůstaňte v klidu, neberte si útočné části osobně, **nehádejte se o tom, co bylo nebo nebylo řečeno** – bude to slovo proti slovu. Zaměřte se na podstatu: **„Co byste tedy potřeboval předělat?“**
- | Pokud máte s upírem tuto zkušenost, každé další zadání si pečlivě upřesněte, pište si poznámky a ideálně následně v emailu ověřte, zda jste úkol pochopili správně, např. slovy: „Shrnuji zadání úkolu, abych ho splnila podle vašeho očekávání.“ Nenechte se rozhodit reakcí typu: „Snad nejste senilní, že si všechno musíte potvrzovat? Myslíte si, že nemám na práci nic jiného než číst vaše emaily?“ Využijte techniku poškrábané gramodesky - a znovu zdůrazněte důvod – „Chci splnit úkol přesně podle vašeho očekávání a vyhnout se minulému nedorozumění. Pevně doufám, že emailové shrnutí v konečném důsledku ušetří čas.“
- | **Agresor dokáže vyčerpat i přílišným časovým nátlakem.** Nepodlehnete tlaku - vysvětlete, proč čas na zpracování potřebujete a zdůrazněte užitek pro druhého. Použijte metodu poškrábané gramodesky – několikrát zopakujte vaše stanovisko, pokud druhý stále vytvářet nátlak. A mějte neustále na mysli, že za jeho vztek nenesete odpovědnost.
- | **Jak reagovat na záludné útoky, typu: „Olgo, ty jsi tak fajn kolegyně, nechápu, proč tě ostatní nemají rádi“?** Soustředte se na první část výroku: „Těší mě, že jsem Ti sympatická.“ Nepolykejte návnadu druhého – pokud tušíte, že se jedná o emočního upíra, který vám neposkytne užitečnou zpětnou vazbu, tak na druhou část věty vůbec nereagujte.

Pasivně-agresivní upíři

- | Pasivně agresivní emoční upíři **zapomínají na to, co vám slíbili, chodí pozdě, nedodají vše tak, jak jste se domluvili, odkládají rozhodnutí** a nebo pouze vysílají **neverbální výrazy nespokojenosti**. Ale - když na ně poukážete a zeptáte se, proč se tak tváří, řeknou, že se nic neděje. Pozor na ně! Jejich strategie často vede k tomu, že po nich druzí přestanou úkoly požadovat, protože je pro ně spolupráce náročná – jenže tím se posiluje jejich pasivně-agresivní chování.
- | Stejně jako u ostatních emočních upírů – je zbytečné se rozčilovat, protože to nikam nepovede. Vztek uškodí vám, ale také spolupráci. Pasivní agresori jsou velmi citliví na to, jak se k nim chováte, lehce se urazí a stáhnou a ještě obviní vás z arogantního chování.
- | Pokud pasivní agresor dodává úkoly v nesprávné podobě nebo jinak nenaplnuje dohody a když to s ním probíráte, tváří se otráveně, **nereagujete na tento otrávený výraz, ale zaměřte se na fakta a poskytněte mu konstruktivní zpětnou vazbu s jasným nastavením budoucích akcí**. Následně zůstaňte v kontaktu, zjišťujte, jaký je stav plnění úkolu, zajímejte se. Tato vaše aktivita povede k tomu, že pasivní agresor splní, co má, abyste mu už dali pokoj.
- | Pokud máte tu možnost, využijte nástroje, které máte k dispozici a pomohou vám emočního upíra nasměřovat k pozitivní změně – sankce, vytýkácí dopisy. Pokud tyto nástroje k dispozici nemáte – emoční upír je například v roli klienta či nadřízeného a vy s ním potřebujete dále spolupracovat, nebojujte, ale situaci přijměte. Zařídte se tak, aby pro vás byla co nejpříjemnější - počítejte s tím, že druhý může přijít pozdě či zrušit setkání a mějte připravený alternativní program. **Nenechte se vysát tím, že se druhý nechovává podle vašeho očekávání.**

EXTROVERTNÍ TYPY EMOČNÍCH UPÍRŮ

Tlak na porušení pravidel

- | Někteří upíři jsou zábavní, energetičtí, impulzivní, mají dobré komunikační a přesvědčovací dovednosti, touží po akci a okamžitém uspokojení svých potřeb. A snaží se vás nalákat, abyste jim k naplnění těchto potřeb pomohli.
- | **Chce po vás druhý, abyste porušili pravidla? Nenechte se v manipulovat do role toho příliš úzkoprsého, co zkazí zábavu** - nepřekračujte své hranice. S lehkostí a pevností zůstaňte u svých potřeb. Užívejte si s nimi příjemných momentů a zábavy, ale neopustte své zásady.

Jak na agresivního upíra typu Povídavý

- | Už je zase u vás v kanceláři, povídá a povídá. Nechcete být neslušný, ale chcete rozhovor ukončit.
- | Nečekejte na to, až se emoční upír zvedne sám k odchodu, nebo vás zachrání jiný kolega. **Převzmete kontrolu.**
- | Když si uvědomíte, že si s kolegou povídat nechcete, že vás tlačí čas, **přerušete ho oslovením jménem, vysvětlíte ve stručnosti situaci a případně navrhněte možnost pozdějšího rozhovoru.**
- | Jestli si s ním ani později povídat nechcete a nemáte potřebu budovat s ním vztah – zůstaňte u vysvětlení situace: „**Pavle, potřebuju teď odeslat důležitý email. Nemůžu se ti teď věnovat.**“
- | Důležité je **mluvit pevně a následně přerušit oční kontakt**, případně vstát a odvést ho ke dveřím. Vyhněte se časté chybě: pokud budete mluvit nejistě a stále kolegu poslouchat, dívat se na něj a odpovídat mu, vysíláte signál, že může pokračovat.

Jak na agresivního upíra typu Pomlouvač

- | Vyčerpávající může být, i když se vás někdo snaží zapojit do pomlouvání, vy nechcete, ale nevíte, jak se pomlouvání asertivně vyhnout. Zeptejte se sami sebe – proč mi to ten člověk říká? Snaží se ventilovat své emoce? Potřebuje radu? Nebo jenom ukájí svoji touhu po dramatu? Případně se ho na to můžete i zeptat přímo: **„Proč mi to říkáš?“**
- | Jestli se nechcete pomlouvání účastnit, dejte si pozor na svoje reakce. Pokud vypadáte zaujatí a ochotně nasloucháte, zpráva, kterou vysíláte, je jasná – jen tak dál. Zkuste v reakci na pomluvu přidat k dobru pozitivní zkušenost s daným člověkem, pokud ji máte, případně ukázat pomlouvané chování z jiného úhlu pohledu: **„Jana byla v poslední době pod velkým tlakem, naprosto chápu, že je potom nevrlá. A jak Ti jde to zaškolování?“**
- | **Chyťte otěže rozhovoru a převedte ho na téma, které vás zajímá.** A hlavně – začněte sami od sebe – svoji nespokojenost sdílejte vždy nejdříve s daným člověkem – ne s těmi, kterých se to netýká.

Jak na agresivního upíra typu Trpitel

- | Emoční upír Trpitel si rád stěžuje, nechce přijmout za svůj život zodpovědnost, vnější svět a jiné lidi viní za svoji nespokojenost a neúspěch. Možná nějakého znáte - kolikrát po rozhovoru s takovým člověkem odcházíte s polovinou energie.
- | **Jak lidé obvykle na Trpitele reagují?** Snaží se pomoci, naslouchají, hledají řešení, ale jejich nevyžádané rady nemají absolutně žádný účinek. Záměrně říkám „nevyžádané“. Trpitel často nechce pomoci, nevidí cestu ven a pokud do něj investujete energii, je to, jako byste ji vkládali do černé díry. Nepřecházejte ani do agrese: „Ty si pořád jenom stěžuješ. To se nedá poslouchat. Místo řečí zkus něco změnit.“ Podobný způsob komunikace druhého většinou rozladí a buď se komunikace naruší nebo zvrhne v hádku.
- | Pokud máte ve své blízkosti Trpitele, vždy si zvědomujte, že **nejste zodpovědní za jeho neštěstí.** Jestli s ním chcete zůstat v kontaktu a existuje možnost, že si nevyváženost komunikace druhý neuvědomuje, zkuste nejdříve využít parafráze

a empatické reakce. Obecně v komunikaci platí, že když druhému ukážete, že se snažíte porozumět jeho potížím, buduje se mezi vámi propojení a vzájemná ochota se dohodnout.

- | **Mluvte o svých potřebách (co vám tento styl komunikace způsobuje) a navrhněte změnu tématu.** Pokud druhému neřeknete, jak se v komunikaci cítíte, je to vůči němu nefér. Druzí vám nevidí do hlavy, a nemusí tak pochopit, že vám jejich komunikační styl nevyhovuje.
- | Tento postup je vhodný u emočního upíra, se kterým nechcete kontakt přerušit, naopak je pro vás vztah s upírem důležitý. **Jsou ale lidé, kteří vám opravdu nedávají nic zpět.** A ani si neumíte představit, že někdy budou. V takovém případě **využijte techniku tmavých brýlí (neboli nereagujte na jejich výkřiky), případně využijte občasné empatické výroky, ale jinak si hleďte svého a nepřebírejte na sebe roli záchranáře.**

Jak na agresivního upíra typu Narcis

- | Máte kolem sebe někoho, kdo se považuje za dokonalého a veleúspěšného jedince? Narcisové žijí z pocitu výjimečnosti, ve svých očích jsou ti nejchytřejší, nejtalentovanější, prostě lepší než druzí.
- | Narcis často očekává, že mu budete kdykoliv k dispozici a plnit jeho požadavky. **Proto je důležité, abyste si nejdříve uvědomili své potřeby a hranice, nastavili pravidla spolupráce a na ně se potom odkazovali - v klidu a pevně.**
- | Pokud se na vás Narcis při hovoru nedívá a pracuje např. na počítači, neberte si jeho chování osobně. Počkejte, nemluvte a řekněte, že potřebujete jeho plnou pozornost k tomu, abyste probrali vaši záležitost. Nepokračujte v hovoru, dokud se na vás druhý nepodívá. A pokud by se ani přes vaši prosbu a čekání na vás nepodíval, zaměřte se na řešení pracovní záležitosti, na faktickou stránku věci a přijměte, že má jiné nastavení než vy. Nebo se opravdu chcete kvůli němu rozčilovat a ničit své zdraví?
- | **Jestli chcete s Narcisy budovat vztah, naslouchejte jejich vyprávění o úspěších a o dosažených cílech.** Hlavně s nimi nebojujte a nerozebírejte jejich z vašeho pohledu nabubřelé ego. Nezměňte je.

Jak na agresivního upíra typu Perfekcionista

- | Perfekcionisté tvrdě pracují, jsou svědomití, zaměřeni na správné provedení úkolů a na dodržování pravidel, všímají si detailů – nejen své práce, ale i té vaší. A to je právě moment emočního vysávání, zvláště pokud potřebujete slyšet pozitivní zpětnou vazbu a ocenění vaší práce. Perfekcionisté totiž nemluví o tom, co se povedlo, ale zdůrazňují chyby.
- | Základem je, stejně jako u ostatních emočních upírů – uvědomit si, že **jejich kritičnost není o vás. Neberte si ji osobně.** I když můžete mít pocit, že na vás perfekcionista útočí – vnímejte za tím obavu, aby byl úkol splněn správně. Zapomeňte také na to, že byste jim mohli vzít jejich pravdu a změnit jejich touhu po dokonalosti. V rámci dlouhodobé spolupráce **perfekcionistovi ukažte, že ho berete vážně** – při poradách si piště poznámky, ověřujte porozumění, ujasňujte si pořádně zadání a pravidelně mu dávejte vědět, jak plnění úkolu postupuje. **Tím posílíte důvěru a snížíte perfekcionistovu potřebu kontroly.**
- | A jeden komunikační tip: pokud od Perfekcionistů dostává pouze negativní zpětnou vazbu, zkuste se zeptat: „Jestli tomu dobře rozumím, celé to je z vašeho pohledu špatně?“ Často potom pojmenují i ty povedené části úkolu.

SHRNUTÍ

Zjistili jste, že jste upíři?

Možná jste zjistili, že se sami někdy jako výše popsaní upíři chováte. Pokud jste k tomuto závěru došli, **klobouk dolů – nebývá jednoduché si to přiznat**. To nejtěžší je za vámi. Jakmile u sebe rozpoznáte upíří strategie, začněte je více pozorovat:

- | V jakých situacích se tak chováte?
- | Co vás k tomu vede?
- | V čem vám je toto chování užitečné? A v čem nevýhodné?
- | Jak byste se příště chtěli zachovat jinak?

Někdy mi klienti říkají: „Ale já se tak prostě chovám, nemůžu si pomoci.“ Ráda bych vás podpořila v tom, že **otěže svého chování držíte vy sami**. Třeba změna nepůjde hned, ale pokud se pro ni rozhodnete a převezmete za svoji komunikaci odpovědnost, uvidíte pokroky.

Závěrečná doporučení pro jednání s upíry

- | **Nebojujte s nimi. Nevěnujte jim více pozornosti a energie než je nezbytně nutné.** Emoční upíři nemohou odčerpat vaše síly, pokud jim to nedovolíte.
- | Když se přistihnete, že si v hlavě situaci s emočním upírem neustále promítáte, řešíte, proč se k vám či ostatním vůbec takto chová, následně to ještě probíráte s partnerem či kamarády, řekněte si **STOP! Rozhodněte se, komu a čemu budete svoji cennou energii věnovat.**
- | **Pokud v kontaktu s druhými prožíváte silné emoce, zamyslete nad tím, z čeho ve vás tyto emoce pramení.** Vadí vám, že se nechovají podle vašich pravidel? Nedokážete jim porozumět? Necháváte je překračovat své hranice? Dotýkají se vašich citlivých míst? **Využijte tyto emočně náročné situace pro lepší poznání vás samotných.**
- | **Pokud jste nebyli se svojí reakcí spokojeni, představte si situaci znovu, ale tentokrát s vaším konstruktivním jednáním.** Zvyšujete tak pravděpodobnost, že příště zareagujete v podobné situaci příznivě.

| Je v pořádku, pokud se i po tomto kurzu budete vytáčet či stresovat v blízkosti svých emočních upírů. Přeji vám ale, abyste s každou další situací ztráceli svoji energii méně a méně a naopak, abyste získávali klid a sebejistotu.

ZDROJE, INSPIRACE

LITERATURA PŘÍMO K TÉMATU EMOČNÍCH UPÍRŮ

- | Bernstein, A. J., Perkins, T. (2014). Emotional Vampires. McGraw-Hill Education
- | Bernstein, A. J. (2013). Emotional Vampires at Work: Dealing with Bosses and Coworkers Who Drain You Dry. McGraw-Hill Education
- | Northrup, Ch. (2018). Dodging Energy Vampires : An Empath's Guide to Evading Relationships That Drain You and Restoring Your Health and Power. Hay House Inc

DALŠÍ DOPORUČENÁ LITERATURA

- | Adair, J. (2009). Effective Leadership. London: Pan Books.
- | Aldort, N. (2010). Vychováváme děti a rosteme s nimi. Praha: Práh
- | Blanchard, K., Johnson, S. (1993). Minutový manažer. Praha: Pragma
- | Bradberry, T., Greavesova, J. (2006). Emoční inteligence v praxi. Praha: Columbus
- | Cialdini, R.B. (2012). Vliv. Brno: Bizbooks
- | Čakrt, M. (2000). Konflikty v řízení a řízení konfliktů. Praha: Management Press
- | Eggert, M. A. & Falzon, W. (2005). Řešení konfliktů. Praha: Portál
- | Ellis, A. (2010). Trénink emocí. Portál: Praha
- | Fairweather, A. (2009). Jak být motivujícím manažerem. Praha: Grada
- | Goleman, D (2011). Emoční inteligence. Praha: Metafora
- | Goleman, D. (2000). Práce s emoční inteligencí. Praha: Columbus.
- | Goleman, D. (2015). Jak se stát skutečným leaderem. Praha: Metafora
- | Gottman, J., M. (2015). Sedm principů spokojeného manželství. Brno: Jan Melvill publ

- | Goulston, M. (2018). Domluvit se dá s každým: Techniky úspěšné komunikace. Praha: Portál
- | Chapman, G. (2019). 5 jazyků lásky. Praha: Návrat domů
- | Jacob, C. , Guéguen, N. (2013). The effect of employees' verbal mimicry on tipping. International Journal of Hospitality Management. 35. 109-111. 10.1016/j.ijhm.2013.05.006.
- | Jo, O. (2008). Tři pilíře úspěšného manažera. Praha: Grada
- | Kabat-Zinn, J. (2016). Život samá pohroma. Brno: Jan Melvill publishing
- | Knight, S. (2015). NLP v praxi. Praha: Management Press
- | Kopřiva, P., Nováčková, J., Nevolová, D. & Kopřivová, T. (2010). Respektovat a být respektován. Kroměříž: Spirála
- | Křivohlavý, J. (2004). Jak přežít vztek, zlost a agresi. Praha: Grada
- | Křivohlavý, J. (2008). Konflikty mezi lidmi. Praha: Portál
- | Lahnerová, D. (2009). Asertivita pro manažery. Praha: Grada
- | Levine, A., Heller, R. (2019). Citové pouto. Praha: Synergie
- | Loja, R. (2019). Emoce pod kontrolou. Praha: Grada
- | Lošťáková, O. Loja, R. (2017). Jak získat úspěch, klid a vyrovnanost v hektické současnosti. Praha: Grada.
- | McConnon, S., McConnon, M. (2009). Jak řešit konflikty na pracovišti. Praha: Grada
- | Medlíková, O. (2012) Umíme to s konfliktem. Praha: Grada
- | Pletzer, M. (2009). Emoční inteligence. Praha: Grada.
- | Praško, J., Prašková, H. (2007). Asertivitou proti stresu. Praha: Grada
- | Rohm, R., A. (2017). Pozitivní povahové profily. Hradec Králové: Akademie úspěchu
- | Rosenberger, M., B. (2012). Nenásilná komunikace. Praha: Portál
- | Ruiz, M. (2017). Čtyři dohody. Praha: Synergie

- | Scottová, K. (2018). Radikální otevřenost. Brno: Jan Melvill publ
- | Seligman, M. (2014). Vzkvétání. Brno: Jan Melvill publ
- | Schuster, K. (2010). 11 manažerských hříchů. Praha: Grada
- | Sinclair, M., Seydel, J. (2015) Všímavost - Cesta ke zklidnění mysli pro ty, co nestíhají. Praha: Grada
- | Štěpaník, J. (2006). Umění jednat s lidmi 2. Praha: Grada
- | Theobald, T., Cooper, C. (2006). Nemluv! Naslouchej! Praha: Ekopress
- | Ury, W. (2008). Jak překonat nesouhlas. Praha: Management Press
- | Von Kanitz, A. (2005). Umění úspěšné komunikace. Praha: Grada
- | Wilding, Ch. (2011). Emoční inteligence. Praha: Grada

Internetové zdroje

- | www.mindtrix.cz
- | www.nevychova.cz
- | Online kurz všímavosti zdarma v AJ: www.palousemindfulness.com
- | www.psychologie.cz
- | Brain we are - zajímavé podcasty k rozvoji naší osobnosti: <http://brainya.org/>

| KONTAKT

tel: +420 224 810 055

e-mail: pomuzeme@seduo.cz

e-mail na lektorku: olga.lostakova@seznam.cz

web: www.seduo.cz

seduo